ROYAUME DE BELGIQUE

– – – – – – – – – –

AVIS 36.055/2

DE LA SECTION DE LÉGISLATION DU CONSEIL D'ÉTAT

– – – – – – – – – – – –

Le CONSEIL D'ÉTAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par la Vice-Première Ministre et Ministre de la Justice, le 28 octobre 2003, d'une demande d'avis, dans un délai de trente jours, sur un avant-projet de loi "portant modification de l'article 223 du Code des Sociétés", a donné le 17 novembre 2003 l'avis suivant :

Comme la demande d'avis est introduite sur la base de l'article 84, § 1er, alinéa 1er, 1°, des lois coordonnées sur le Conseil d'État, tel qu'il est remplacé par la loi du 2 avril 2003, la section de législation limite son examen au fondement juridique de l'avant-projet, à la compétence de l'auteur de l'acte ainsi qu'à l'accomplissement des formalités préalables, conformément à l'article 84, § 3, des lois coordonnées précitées.

Sur ces trois points, l'avant-projet appelle l'observation ci-après.

L'avant-projet de loi examiné double le montant du capital minimum qui doit être libéré lors de la constitution d'une société privée à responsabilité limitée par une seule personne, qui est porté de 6200 euros à 12400 euros. Il établit, dès lors, une différence de traitement avec les autres sociétés commerciales pour lesquelles le capital libéré minimum reste fixé à 6200 euros, telles que la société privée à responsabilité limitée constituée par plusieurs personnes (article 223 du Code des sociétés), mais également la société coopérative à responsabilité limitée (article 397 du Code des sociétés) .

Les règles constitutionnelles de l'égalité et de la non-discrimination n'excluent pas qu'une différence de traitement soit établie entre des catégories de personnes morales, pour autant qu'elle repose sur un critère objectif et qu'elle soit raisonnablement justifiée. L'existence d'une telle justification doit s'apprécier en tenant compte du but et des effets de la mesure critiquée ainsi que de la nature des principes en cause; le principe d'égalité est violé lorsqu'il est établi qu'il n'existe pas de rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé.

Si la différence de traitement se fonde sur un critère objectif et que le but d'intensifier la lutte contre la fraude fiscale et d'assurer une meilleure perception de l'impôt est légitime, encore faudrait-il justifier dans l'exposé des motifs le rapport raisonnable de proportionnalité entre les moyens employés et le but visé.

La chambre était composée de

Messieurs	Y. KREINS,	président de chambre,
	J. JAUMOTTE,	conseillers d'État,
Madame	M. BAGUET,	
Monsieur	J. van COMPERNOLLE,	assesseur de la section de législation,
Madame	B. VIGNERON,	greffier.

Le rapport a été présenté par M. M. JOASSART, auditeur adjoint.

LE GREFFIER, LE PRÉSIDENT,

B. VIGNERON Y. KREINS

KONINKRIJK BELGIË

ADVIES 36.055/2

VAN DE AFDELING WETGEVING
VAN DE RAAD VAN STATE

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 28 oktober 2003 door de Vice-Eerste Minister en Minister van Justitie verzocht haar, binnen een termijn van dertig dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet "tot wijziging van artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen", heeft op 17 november 2003 het volgende advies gegeven :

Aangezien de adviesaanvraag ingediend is op basis van artikel 84, § 1, eerste lid, 1°, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, zoals het vervangen is bij de wet van 2 april 2003, beperkt de afdeling Wetgeving overeenkomstig artikel 84, § 3, van de voormelde gecoördineerde wetten haar onderzoek tot de rechtsgrond van het voorontwerp, de bevoegdheid van de steller van de handeling en de te vervullen voorafgaande vormvereisten.

Wat deze drie punten betreft, geeft het voorontwerp aanleiding tot de volgende opmerking.

Met het onderzochte voorontwerp van wet wordt het minimumbedrag aan kapitaal dat moet worden volgestort voor het oprichten door een enkele persoon van een besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid, verdubbeld en wordt dat bedrag aldus gebracht van 6.200 euro naar 12.400 euro. Het voorontwerp van wet voorziet aldus in een verschil in behandeling vergeleken met de andere handelsvennootschappen, waarvoor het minimale volgestorte kapitaal ongewijzigd blijft op 6.200 euro, zoals geldt voor de besloten vennootschap met beperkte aansprakelijkheid opgericht door verschillende personen (artikel 223 van het Wetboek van Vennootschappen), maar ook voor de coöperatieve vennootschap met beperkte aansprakelijkheid (artikel 397 van het Wetboek van Vennootschappen).

De grondwettelijke regels inzake gelijkheid en non-discriminatie sluiten niet uit dat voor verschillende categorieën van rechtspersonen een verschillende behandeling wordt ingevoerd, voor zover die op een objectief criterium berust en redelijk verantwoord is. Het voorhanden zijn van zulk een verantwoording moet beoordeeld worden rekening houdend met de doelstelling en de gevolgen van de omstreden maatregel en met de aard van de in het geding zijnde beginselen; het gelijkheidsbeginsel is geschonden wanneer vaststaat dat er geen redelijk proportionaliteitsverband bestaat tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel.

Hoewel de verschillende behandeling berust op een objectief criterium en ofschoon de bedoeling, die erin bestaat de strijd tegen fiscale fraude op te voeren en te zorgen voor een betere inning van de belastingen, gerechtvaardigd is, zou in de memorie van toelichting het bestaan van een redelijk proportionaliteitsverband tussen de gebruikte middelen en het nagestreefde doel moeten worden aangetoond.

De kamer was samengesteld uit

de Heren	Y. KREINS,	kamervoorzitter,
	J. JAUMOTTE,	staatsraden,
Mevrouw	M. BAGUET,	
De heer	J. van COMPERNOLLE,	assessor van de afdeling wetgeving,
Mevrouw	B. VIGNERON,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door de H. M. JOASSART, adjunct-auditeur.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J. JAUMOTTE.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

B. VIGNERON Y. KREINS